

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven) og lov om ungdomsskoler. (Frivilliggørelse af folkeoplysningsudvalgene).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 6/11 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede i salen i dag, har jeg lovet at redegøre for Venstres holdning på området.

Lovforslaget skal ses i forlængelse af anbefalingerne fra Udvalget vedr. kommunale råd og nævn mv. Dette udvalg havde til opgave at vurdere de råd og nævn, som er nedsat i kommunalt regi i henhold til gældende lov.

Rådets rapport, som fremkom i maj, indeholder en række anbefalinger om frivilliggørelse af flere råd og nævn. Blandt forslagene er folkeoplysningsudvalgene, som siden den 1. januar 1991 har været lovpligtige for kommunerne.

Kl. 15.00

Med lovforslagets eventuelle vedtagelse muliggør vi, at kommunerne kan indrette sig efter individuelle forhold. Der er små kommuner, der gerne vil gå sammen med nabokommunen på folkeoplysningsområdet, og det gives der nu mulighed for, ligesom kommunerne får ret til at placere området som et direkte ansvarsområde under kommunalbestyrelsen. Men opgaverne skal naturligvis stadig løses i overensstemmelse med gældende regler. Der er alene tale om frivilliggørelse af måden at organisere arbejdet på, det er ikke en frivilliggørelse af, om opgaven på folkeoplysningsområdet skal løses.

Vi er godt klar over i Venstre, at mange kommuner stadig vil vælge at nedsætte folkeoplysningsudvalg, og det har vi det helt fint med. Folkeoplysningsudvalgene har været et godt bindeled mellem folkeoplysningsvirksomhederne og kommunalbestyrelserne, og derfor finder vi, at de er en god løsning. Men fordi en løsning er god, betyder det ikke, at den er god for alle. Med frivilliggørelsen bliver det op til kommunerne

selv at tilrettelægge tingene, og det har vi i Venstre fuld tillid til at de kan.

Lene Jensen (S):

Som det på nuværende tidspunkt turde være antydet, handler regeringens lovforslag om, at det skal være muligt for kommunerne at nedlægge folkeoplysningsudvalgene. Men hvorfor? Det er faktisk et ret godt spørgsmål, for i lovforslagets bemærkninger kan man heldigvis læse, at den samme regering på det varmeste anbefaler, at man fortsætter med at gøre præcis, som man har gjort hidtil, som om loven ikke var blevet ændret.

I Socialdemokratiet har vi ærlig talt mere tilovers for anbefalinger end for selve lovforslaget. De nugældende regler blev nemlig født ud fra et ønske om at styrke brugerindflydelsen og den lokale forankring af folkeoplysningen, og det er i meget vidt omfang lykkedes med netop folkeoplysningsudvalgene. Alligevel vil man altså åbne mulighed for, at kommunerne kan demontere dette vigtige led i det lokale demokrati.

Nu har jeg godt nok kun siddet i Folketinget i 2 år, og derfor er det måske lidt tidligt at begynde at bruge begreber som aldrig nogen sinde før; men jeg har altså aldrig nogen sinde før i min korte karriere set så enslydende høringssvar, som tilfældet er her. Som der så malerisk står i ministeriets eget høringsnotat: Alle bortset fra Kommunernes Landsforening og Københavns Kommune vender sig imod forslaget.

Af den overvældende majoritet af hørings svar fremgår det, at man frygter for den direkte brugerindflydelse og en svækkelse af den demokratiske struktur i kommunerne. Flere hørings svar påpeger også, at hvis man ikke har folkeoplysningsudvalgene, vil det især blive de små foreninger, der bliver klemte i spillet om ressourcerne og de gode forhold, og det glæder jeg mig meget til at høre ministerens kommentar til.

Når alle ude i virkeligheden altså er imod det her, og når regeringen selv fremhæver i bemærkningerne, at man skam ønsker, at tingene kører videre som hidtil, hvorfor så overhovedet fremsætte det her lovforslag? Jo, sådan som jeg har forstået det, handler det om et frivillighedsprincip. Men set med socialdemokratiske briller, er der to andre vigtige principper, der trædes under fode, hvis dette frivillighedsprincip absolut skal håndhæves.

For det første princippet om brugerindflydelse og den lokale forankring af folkeoplysningen i videste forstand. Man tager fat i selve idé-